

Hvor dette Eventyr spredes, der følger Norges Navn og Hæder

Taler

Sofus Arctander

Sted

Bergen

Omstendigheter

Hyldest af Fridtjof Nansen og hans Mænd ved Hjemkomsten til Norge

- 1 Tusender paa Tusender er strømmet sammen, saa her er et næsten uoverskueligt
Folkedav paa Jonsvoldene idag, Kong Sverres gamle Mødes- og Opgjørspads.
Dette er ikke at undres over, thi det er ikke en Hverdagsbegivenhed, som idag
har samlet os. Vi fejrer Hjemkomsten af en Flok Landsmænd, der i 3 Aar har
5 været selvbudne Gjæster i Dødens eget Rige -- inde i Polarisens lange haabløse
Vintermørke, dens tindrende, men livforladte Sommerlys.

- Og disse Mænd var ikke tilfældig fordrevne didop fra andet Ærind, de var ikke
dragne afsted paa de vaagsomme Veie for et Sportsmandsindfalds Skyld eller et
10 Væddemaal om at reise til Verdens Ende. Det var heller ikke «trætte Mænd»,
som intet havde at miste. Nei, i Manddommens kraftigste Alder rev de sig løs fra
Hjem og Slægt og Venner for at følge et høiere Kald. De nærmeste Kaar, de
kunde vente, var Anstrengelser, Savn og Lidelser og maaske Døden; men Maalet
for Færden var at hjælpe til at løse en af Naturens store Gander, at løfte tilside
15 noget af Sløret for den menneskelige Viden -- hvad saa mange Videnskabens
Martyrer havde ofret Helse eller Liv for at løse og løfte.

- Da de drog herfra for 3 Aar siden og hele Bergen var ude for at ønske dem Farvel
og Lykke paa Færden, var de fleste af os fulde af Haab og Tro paa et lykkelig
20 Udfald, men der gik dog gennem Hjerterne en saar Bekymring for denne
Ungdomsskares Skjæbne, og Bekymringen steg til Angst og Frygt for ikke mere
at se dem igjen, da Vinter gik efter Vinter uden nyt nordfra.

- Naar vi nu har dem alle tilbage friske og freidige, som da de for, tilbage som
25 Seierherrer efter et storartet Felttog, efter en Sømandsbedrift, som den ikke er
udført af nogen tilforn, efter at have været nærmere end nogen ved «Verdens

Ende» og løftet Videnskabens Fakkelt over Egne, hvor ingen Forsker før har tændt Lys, da er der vel Grund til at holde Fest og fylde vore Gader med Jubel. -- Det har været sagt, at Nordpolsfærden har været som et Eventyr, og det er sandt, paa det nær, at her er det Mandsvilje og Mandstro, som var Ønskekysten, Mandsvet og frivillig Mandstugt, som var Styrkebeltet og Tryllestaven. Et vidunderligt Eventyr var det hele. Men saadanne Eventyr om personlig Bedrift og Ridderfærd, de taler høiere, rækker længre ind og gaar videre ud over Verden end hvilken som helst Begivenhed, hvorom der ellers lyder Frasagn. Men hvor dette Eventyr spredes, der følger Norges Navn og Hæder med. Derfor er vi som Nordmænd dobbelt glade over Dagens festlige Begivenhed, opfyldt af dyb Taknemmelighedsfølelse, for hvad disse norske Mænd har udrettet for vort Land og os alle.

Det er tidligere idag talt samlende og tændende Ord om Færdens Betydning i dette Stykke. Jeg skal ikke gjentage dette. I min Lod er det faldt at bede Forsamlingen bringe et Leve for Besætningen paa «Fram» -- hele Nansens Følge.

Uden det rette Følge vil den bedste Høvding ligge under i Kampen. Men har nogen havt gode og trauste Ledsagere paa en vaagsom Færd, saa er det Fridtjof Nansen. De har alle været udsøgte Folk, de rette Mænd paa den rette Plads, og saa godt har de fyldt denne, at, som Nansen selv har sagt, skulde han atter afsted paa en Nordpolekspedition, saa vilde han gjerne have dem alle med paany.

Dette er det bedste Lov, som kan gives efter udført Gjerning.

Først blandt dem vil jeg imidlertid nævne Skibsschefen, han i hvis Hænder Nansen lagde sit store Ansvar, da han ikke længer selv kunde blive om bord -- Otto Sverdrup. Han havde jo allerede bestaaet glimrende Generalprøven med Nansen over Grønlandsisen. Paa den ubegrænsede Tillid til Hr. Sverdrups Personlighed var det bygget det stærke Ord, Nansen udtalte, straks han betraadte norsk Jord, at «Fram» kunde ventes med det første, dette Ord, som vakte saadan Glæde fra Landsende til Landsende. Og Sverdrup beviste, at han var Manden, som fortjente denne ubegrænsede Tillid -- Ugen efter var «Fram» i Havn.

Af de andre vil jeg faa Lov at nævne Løitnant Johansen -- han, som med Foragt for Døden fulgte Nansen paa den frygtelige Isvandring, og her i Bergen maa jeg ogsaa faa nævne særskilt yngste Mand om bord, Løitnant Scott Hansen, han i

hvis Aarer der rinder Bergenserblod. Men ogsaa alle de andre, hver enkelt af dem, har fyldt sin Plads som Mænd for sin Gjerning, hver især af dem har været et Mønster paa, hvorledes norske Sjømænd skal være, et Eksempel, som man ved at vurdere her i Sjøfartsbyen. For dem alle en Tak og et Leve ledsaget af Tusendernes tordnende Hurra!

Kilde

K. Bing (red): Nordpolarernes Triumftog ved Hjemkomsten til Norge. Kristiania 1896, s. 78-80

Emner

Hyllest, Nordpolen

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/hvor-dette-eventyr-spredes-der-folger-norges-navn-og-haeder>